

Βυζαντινά κάλαντα Χριστουγέννων

Αναρχος Θεός

Αναρχος Θεός καταβέβηκε και εν τη Παρθένω κατώκησε.
Ερρουρέμ, ερρουρέμ, ερρουρερουρέμ, χαίρε Δέσποινα.

Βασιλεύς των όλων και Κύριος, ήλθε τον Αδάμ αναπλάσασθαι.
Άγιος, άγιος, άγιος υπάρχουν και Κύριος.

Γηγενείς σκιρτάτε και χαίρετε, τάξεις των Αγγέλων ευφραίνονται
Χερουβείμ, Χερουβείμ, χαίρε, χαίρε Παναγία Δέσποινα.

Δεύτε εν σπηλαίω κατιδόμεν, κείμενον εν φάτνη τον Κύριον.
Ερρουρέμ, ερρουρέμ, ερρουρερουρέμ, χαίρε Δέσποινα.

Εξ Ανατολών Μάγοι έρχονται, δώρα προσκομίζουσιν άξια
Χερουβείμ, Χερουβείμ, χαίρε, χαίρε Παναγία Δέσποινα.

Ήκουσεν Ηρώδης το μήνυμα κι όλος εταράχθη ο δόλιος.
Άγιος, άγιος, άγιος υπάρχουν και Κύριος.

Πύλαι ουρανών ηνεώχθησαν, άγγελοι αυτόν ανυμνήτωσαν.
Άγιος, άγιος, άγιος υπάρχουν και Κύριος.

Χαίρουσα η κτίσις αγάλλεται και πανηγυρίζει, ευφραίνεται
Ερρουρέμ, ερρουρέμ, ερρουρερουρέμ, χαίρε Δέσποινα.

Ψάλλοντες Χριστόν τον Θεόν ημών, τον εν τω σπηλαίω τικτόμενον
Άγιος, άγιος, άγιος υπάρχουν και Κύριος.

Ω Παρθενομήτωρ και Δέσποινα, σώζε τους εις Σε καταφεύγοντας
Χερουβείμ, Χερουβείμ, χαίρε, χαίρε Παναγία Δέσποινα.

9^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΤΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΛΥΤΡΑ

2022 ΕΥΧΕΣ!!!

Αγαπημένα παιδιά μου, δε γίνεται να σας δώσουμε ευχές χωρίς έθιμα και πληροφορίες «παραδοσιακές»...

Να τα διαβάσετε καλά... κάτι θα μείνει... από την παράδοσή μας...

Παράδοση είναι ... το μελωδικό νανούρισμα της μάνας, οι θρύλοι του παππού, τα κάλαντα, τα χελιδονίσματα, οι μαντινάδες, τα έθιμα ,οι χοροί και οι σκοποί που μας συντρόφευαν σε κάθε χαρά ,οι ενδυμασίες ,τα κεντήματα ,τα δίστιχα, τα παιχνίδια και όσα άλλα είναι μέρος της ζωής του τόπου μας. Κρατήστε περήφανα στις καρδιές σας ,αλώβητο αυτό το θησαυρό και παραδώστε τον στις επόμενες γενιές! Έτσι θα ακούμε τους παλμούς του τόπου μας ολοζώντανα και δεν θα σβήσει τίποτε στη χοάνη της παγκοσμιοποίησης...

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Τα Χριστούγεννα είναι μία από τις μεγαλύτερες γιορτές του χριστιανικού κόσμου. Σύμφωνα με την ορθόδοξη χριστιανική εκκλησία, στην οποία ανήκουν οι περισσότεροι Έλληνες, είναι η δεύτερη σημαντικότερη γιορτή μετά το Πάσχα. Πριν από τα Χριστούγεννα, από του Αγίου Φιλίππου (14 Νοεμβρίου), αρχίζει η νηστεία της Σαρακοστής και η ψυχική προπαρασκευή για τη μεγάλη εορτή της γέννησης του Χριστού. Έτσι όλες οι οικογένειες το βράδυ του Αγίου Φιλίππου θ' αποκρέψουν και θα ευχηθούν: «Καλή σαρακοστή να περάσουμε».

Πριν τα Χριστούγεννα οι γυναίκες καθάριζαν τα σπίτια τους και έφτιαχναν τα γλυκά (κουραμπιέδες, μπακλαβά κ.ά.). Δυο μέρες πριν τα Χριστούγεννα, έφτιαχναν τις

«κλούρες». Την πρώτη «κλούρα» την έφτιαχναν για το Χριστό και την έβαζαν στο καντήλι του σπιτιού.

Κλούρα = κουλούρα, στρογγυλό ψωμί

Η ιστορία της γέννησης

Τον καιρό που στον κόσμο κυριαρχούσαν οι Ρωμαίοι, ο αυτοκράτορας Αύγουστος έβγαλε διαταγή να γραφτούν όλοι οι υπήκοοί του σε καταλόγους. Ήθελε να δει πόσο πληθυσμό είχε το απέραντο κράτος του.

Ένα μεγάλο πηγαϊνέλα αναστάτωσε όλη την Παλαιστίνη, γιατί η απογραφή έπρεπε να γίνει στον τόπο καταγωγής του

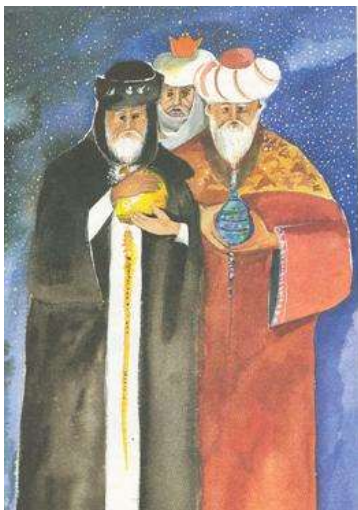
καθενός. Η Μαρία και ο Ιωσήφ κατάγονταν από τη γενιά του Δαβίδ. Έπρεπε λοιπόν να πάνε στη Βηθλεέμ.

Φτάνοντας εκεί, χτύπησαν όλες τις πόρτες. Μα ούτε σε σπίτι ούτε σε πανδοχείο βρήκαν δωμάτιο. Επειδή η Παναγία ήταν ετοιμόγεννη, ένας πανδοχέας τη λυπήθηκε και τους επέτρεψε να μείνουν στο στάβλο με τα ζώα.

Εκεί, στο στάβλο γεννήθηκε ο Χριστός. Η μητέρα του τον σπαργάνωσε και τον κοίμισε πάνω στα άχυρα, μέσα στο παχνί. Ολόγυρα τα ζώα τού κρατούσαν συντροφιά και τον ζέσταιναν με την ανάσα τους.

Ήταν χειμωνιάτικη και κρύα νύχτα. Έξω στον κάμπο, βοσκοί φύλαγαν τα πρόβατά τους και δεν έπεφταν να κοιμηθούν, μην έρθει ο λύκος και τους τα φάει. Έξαφνα, φως μεγάλο έλαμψε κι ένας άγγελος παρουσιάστηκε μπροστά τους. Οι ποιμένες τρόμαξαν πολύ. Μα ο άγγελος τους είπε: «Μη φοβάστε, γιατί σας φέρνω μια καλή είδηση που σ' όλο τον κόσμο θα δώσει χαρά. Σήμερα στην πόλη του Δαβίδ γεννήθηκε ο Σωτήρας, που είναι ο Χριστός ο Κύριος. Και το σημείο που θα σας οδηγήσει θα είναι τούτο: θα βρείτε βρέφος φασκιωμένο και ξαπλωμένο σε παχνί».

Κι εκεί που μιλούσε ακόμα ο άγγελος, ξαφνα άνοιξαν τα ουράνια και στρατός αγγέλων δοξολογούσε κι έλεγε: «Δόξα εν υψίστοις Θεώ κι επί γης ειρήνη εν ανθρώποις ευδοκία». Χάθηκαν οι άγγελοι και σηκώθηκαν τότε οι βοσκοί και πήγαν στη Βηθλεέμ, βρήκαν το στάβλο, όπως τους είχε πει ο άγγελος, και, μπαίνοντας, είδαν το βρέφος που κοιμόταν στο παχνί και τη μητέρα του που καθόταν πλάι του. Με συγκίνηση γονάτισαν μπρος στο παχνί και προσκύνησαν.

Τον καιρό που γεννήθηκε ο Χριστός ζούσαν στην Ανατολή τρεις άνθρωποι πολύ σοφοί. Γι' αυτό τους έλεγαν Μάγους. Αυτοί, που από χρόνια μελετούσαν τα ουράνια σώματα, ξαφνικά παρατήρησαν ένα πρωτόφαντο αστέρι. Έβγαλαν λοιπόν το συμπέρασμα ότι γεννήθηκε ο Σωτήρας του κόσμου. Το αστέρι αυτό τους οδήγησε στην Ιερουσαλήμ. Οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ, που περίμεναν τον ελευθερωτή βασιλιά, αναστατώθηκαν, όταν είδαν τους Μάγους. Μα πιο πολύ απ' όλους αναστατώθηκε ο Βασιλιάς Ηρώδης, γιατί φοβόταν μήπως κάποιος του πάρει το θρόνο.

Φώναξε λοιπόν τους συμβούλους του και ζήτησε να μάθει πού λένε οι Γραφές ότι θα γεννηθεί αυτός ο βασιλιάς. Εκείνοι του διάβασαν το ιερό βιβλίο με τις προφητείες που έλεγε ότι θα γεννηθεί στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας. Αμέσως ο Ηρώδης κάλεσε τους Μάγους στο παλάτι και τους ρώτησε πότε ακριβώς είδαν το αστέρι. Έπειτα τους έστειλε στη Βηθλεέμ, λέγοντάς τους:

«Πηγαίνετε με το καλό. Ψάξτε να βρείτε το παιδί κι ελάτε να με ειδοποιήσετε, για να πάω κι εγώ να το προσκυνήσω».

Οι Μάγοι έφυγαν, ακολουθώντας το αστέρι, που τους οδήγησε ως το μέρος όπου βρισκόταν το παιδί. Μπήκαν μέσα, γονάτισαν και το προσκύνησαν. Έστερα του πρόσφεραν τα δώρα τους: χρυσάφι, λιβάνι και σμύρνα (αρώματα).

Μετά την προσκύνηση, άγγελος Κυρίου τους πρόσταξε να μην πάνε πίσω στον Ηρώδη, αλλά να φύγουν από άλλο δρόμο, γιατί ο Ηρώδης είχε κακό σκοπό για το παιδί.

Οι τρεις Μάγοι έφυγαν από άλλο δρόμο για την πατρίδα τους, γιατί δεν ήθελαν να τους δει και να τους ρωτήσει ο βασιλιάς Ηρώδης, που γύρευε το κακό του παιδιού.

Μόλις όμως έφυγαν οι Μάγοι, ο άγγελος παρουσιάστηκε στον Ιωσήφ και του είπε να πάρει το παιδί και να φύγει.

Υπακούοντας στο θέλημα του Θεού, ο Ιωσήφ πήρε τη μητέρα και το παιδί και φύγανε νύχτα για την Αίγυπτο.

Αργότερα, όταν ο Ηρώδης είχε πια πεθάνει, παρουσιάστηκε ξανά ο άγγελος στον Ιωσήφ και του παράγγειλε να πάρει τον Ιησού και τη Μαρία και να γυρίσουν πίσω στην Παλαιστίνη. Γύρισαν πραγματικά, και πήγαν να μείνουν στη μικρή πόλη που την έλεγαν Ναζαρέτ, πατρίδα της Παναγίας. Εκεί μεγάλωσε ο Ιησούς. Γι' αυτό αργότερα τον είπαν Ναζωραίο.

Η προέλευση των καλάντων

Την ονομασία τους, την πήραν από την λατινική λέξη *calenda*, που διαμορφώθηκε από το ελληνικό ρήμα **καλώ**. Παιδιά, κατά ομάδες, περιφέρονται στα σπίτια, στους δρόμους, στα καταστήματα και τραγουδούν με ειδικό όργανο τραγούδια, που αφορούν τα Χριστούγεννα, τη γιορτή της Πρωτοχρονιάς, τη γιορτή του Μ. Βασιλείου και μερικά και την Περιτομή του Χριστού.

Το έθιμο αυτό προϋπήρχε στην Ελλάδα, πριν από την Ρώμη.

Τα παιδιά κρατούσαν ένα κλαδί ελιάς ή δάφνης, στολισμένο με καρπούς και άσπρο μαλλί (η λεγόμενη ειρεσιώνη, από το

έριο = μαλλί), γύριζαν και τραγουδούσαν και τους έδιναν δώρα.

Μετά, πήρε το έθιμο αυτό και η Ρώμη. Στο Βυζάντιο κρατούσαν ραβδιά, ή φανάρια, ή ομοιώματα πλοιαρίων ή και κτιρίων, στολισμένα και τραγουδώντας, συνόδευαν το τραγούδι με κρούση τριγώνου ή τύμπανου

Σήμερα η βάση, και μάλιστα στους Πόντιους, διασώζεται άθικτη. Ακούμε κάλαντα πολλά και ποικίλα, με πολλές παραλλαγές και

αποχρώσεις στα διάφορα διαμερίσματα της χώρας μας.

Από πού Προέρχεται το Χριστουγεννιάτικο Δέντρο

Οι πρόγονοι του Χριστουγεννιάτικου δέντρου μπορούν να αναζητηθούν στα ειδωλολατρικά έθιμα της λατρείας των δέντρων. Τότε δέντρα μεταφέρονταν μέσα στα σπίτια και οι άνθρωποι τα στόλιζαν για να εξασφαλίσουν καλή σοδειά τον επόμενο χρόνο. Λέγεται ότι ο Μαρτίνος Λούθηρος ξεκίνησε την παράδοση των αναμμένων λαμπών στο Χριστουγεννιάτικο δέντρο, στη Γερμανία, τον 16ο αιώνα. Η εικόνα ενός πράσινου δέντρου την παραμονή των Χριστουγέννων, με τα αστέρια να λάμπουν στον ουρανό από πάνω του, λέγεται ότι του έκανε μεγάλη εντύπωση κι έτσι τοποθέτησε ένα παρόμοιο δέντρο, διακοσμημένο με

αναμμένα κεριά, μέσα στο σπίτι του. Στα μέσα του 1800, το έθιμο του Χριστουγεννιάτικου δένδρου είχε επεκταθεί ταχύτατα σε όλο τον κόσμο. Το έθιμο γινόταν αιτία για πολλά ατυχήματα!. Έτσι, μέχρι να εφευρεθούν τα ηλεκτρικά φωτάκια, οι προνοητικοί είχαν και έναν κουβά νερό κάτω από το δέντρο, για τον κίνδυνο πυρκαγιάς...

Το 1882, το πρώτο ηλεκτρικά φωτισμένο Χριστουγεννιάτικο δέντρο του κόσμου, στολίστηκε στην πόλη της Νέας Υόρκης....

άρτον της ζωής σε όλη την ανθρώπινη οικογένειά του...). Φτιάχνουμε και σήμερα χριστόψωμο και το στολίζουμε με αμύγδαλα ή καρύδια....

Το Χριστόψωμο...

Το «ψωμί του Χριστού» το έφτιαχνε, την παραμονή των Χριστουγέννων, η νοικοκυρά με ιδιαίτερη ευλάβεια και με ειδική μαγιά (από ξερό βασιλικό κ.λ.π.). Απαραίτητος επάνω, χαραγμένος ο σταυρός. Γύρω - γύρω διάφορα διακοσμητικά σκαλιστά στο ζυμάρι ή πρόσθετα στολίδια. Αυτά τόνιζαν το σκοπό του χριστόψωμου και εξέφραζαν τις διάφορες πεποιθήσεις των πιστών.

Την ημέρα του Χριστού, ο νοικοκύρης έπαιρνε το χριστόψωμο, το σταύρωνε, το έκοβε και το μοίραζε σ' όλη την οικογένειά του και σε όσους παρευρίσκονταν στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι. (Μερικοί εδώ βλέπουν ένα συμβολισμό της Θείας κοινωνίας. Όπως ο Χριστός έδωσε τον

Πρωτοχρονιά

Η Πρωτοχρονιά γιορτάζεται σ' όλο τον κόσμο με μεγαλοπρέπεια, λαμπρότητα και με διάφορες εκδηλώσεις. Κατά την ημέρα αυτή γίνεται ανταλλαγή επισκέψεων και δώρων και επικρατούν διάφορα έθιμα, όπως της βασιλόπιτας. Η 1^η Ιανουαρίου σαν αρχή του χρόνου επικράτησε να γιορτάζεται στη Ρώμη από το 48 π.Χ., την εποχή δηλαδή του Καίσαρα, και πήρε πολλά στοιχεία από τη ρωμαϊκή γιορτή Σατουρνάλια. Από τότε την 1^η Ιανουαρίου δέχτηκαν σαν Πρωτοχρονιά όλοι οι λατινογενείς λαοί, καθώς και όλοι οι ρωμαιοκρατούμενοι λαοί.

Η Ορθόδοξη όμως Εκκλησία, της εποχής κυρίως του Μεγάλου Κωνσταντίνου, επειδή ήθελε να χωρίσει τους Χριστιανούς από τους ειδωλολάτρες, απαγόρευε στους χριστιανούς να γιορτάζουν την Πρωτοχρονιά όπως εκείνοι.

Η Πρωτοχρονιά λοιπόν, όπως αυτή διαμορφώθηκε κάτω από την επίδραση της Εκκλησίας και τη σύνδεσή της με τη γιορτή του Αγίου Βασιλείου, διαιωνίστηκε μέχρι σήμερα σαν λαϊκή γιορτή. Τα σημαντικότερα έθιμα αυτής είναι τα ακόλουθα:

- Η διανομή στα παιδιά δώρων, τα οποία οι νοικοκυρές παρασκευάζουν στα σπίτια. Αυτά κυρίως είναι γλυκίσματα, όπως κουραμπιέδες, μελομακάρονα κ.ά.
- Συντροφιές μικρών παιδιών από την παραμονή ψάλλουν τα κάλαντα στα σπίτια και στα μαγαζιά και μαζεύουν φιλοδωρήματα.
- Τα μεσάνυχτα της παραμονής, λίγα δευτερόλεπτα πριν από τις 12, σβήνουν τα φώτα και οι οικογένειες γύρω από το πρωτοχρονιάτικο τραπέζι ψάλλουν ύμνους, ανταλλάσσουν φιλιά και κόβουν την πατροπαράδοτη βασιλόπιτα. Εκείνος μάλιστα που βρίσκει στο κομμάτι του το νόμισμα, που είναι κρυμμένο μέσα σ' αυτήν, θεωρείται ο τυχερός της χρονιάς.
- Πολλοί καλούν έναν που να έχει «καλό ποδαρικό» το πρωί της Πρωτοχρονιάς.
- Σπάνε ένα ρόδι για καλή τύχη....

Ο Άι Βασίλης

Την ημέρα *του Αγίου Βασιλείου* (Πρωτοχρονιά) έχουμε την προσμονή ενός ταπεινού και καλού αγίου με τα **μαύρα γένια** και το σκούρο φτωχό ράσο, που έρχεται από την Καισάρεια της Καππαδοκίας (Μικρά Ασία) να **ευλογήσει** τα σπιτικά μας και να **πάρει το δικό του κομμάτι από τη βασιλόπιτα**. Αυτός είναι ο **άγιος Βασίλειος**, ο φιλόanthρωπος επίσκοπος του 4^{ου} αιώνα μ.Χ., ο άνθρωπος των γραμμάτων ο ταπεινός και θαυματουργός - ένας από τους Τρεις Ιεράρχες-

....

Η βασιλόπιτα

Η πίτα, που φτιάχνουμε την παραμονή της Πρωτοχρονιάς και που κόβεται σε πανηγυρική συγκέντρωση των μελών της οικογένειας ή και άλλων συγγενών και φίλων, έχει τις ρίζες της στα αρχαία ελληνορωμαϊκά έθιμα.

Έφτιαχναν γλυκά και πίτες, μέσα στα οποία έβαζαν νομίσματα και σε όποιον τύχαινε το κομμάτι, ήταν ο τυχερός της παρέας...

Η ορθόδοξη παράδοση συνέδεσε το έθιμο με τη Βασιλόπιτα. Και η ιστορία της έχει ως εξής. Ο Μ. Βασίλειος, για να προστατεύσει την περιφέρειά του, την Καισάρεια της Καππαδοκίας, από επιδρομή εχθρών έκανε έρανο και μάζεψε χρυσά νομίσματα και άλλα κοσμήματα , για να τα δώσει στους εχθρούς, ώστε να τους δελεάσει, για να μην λεηλατήσουν την περιοχή του. Ο εχθρός, όμως, τελικά, δεν κατόρθωσε να εισβάλει στην Καισάρεια και τα χρήματα έμειναν. Τότε, ο Μ. Βασίλειος είπε να φτιάξουν μικρές πίττες - ψωμάκια, μέσα στις οποίες έβαζαν και ένα χρυσό νόμισμα, ή κάτι άλλο από όλα τα πολύτιμα πράγματα που είχαν μαζευτεί. Οι πίτες αυτές μοιράστηκαν σε όλους και ο καθένας κράταγε ό,τι του τύχαινε. Από τότε φτιάχνουμε τη βασιλόπιτα μια όποιος κερδίσει το φλουρί είναι ο τυχερός της χρονιάς....

Οι καλικάντζαροι

Οι καλικάντζαροι είναι μια παλιά παράδοση στην πατρίδα μας. Και σε κάθε τόπο, και πιο πολύ στα χωριά, υπάρχουν χίλιοι **θρύλοι και έθιμα** γύρω από αυτούς. Εμφανίζονται κάθε Χριστούγεννα. **Μερικοί λένε ότι είναι πνεύματα, άλλα καλά και άλλα κακά.** Άλλοι πάλι πιστεύουν ότι είναι παράξενα όντα, μαλλιαρά και ότι τρυπώνουν στα σπίτια από τις καμινάδες. Τις νύκτες πηγαίνουν και κλέβουν τα φαγητά

που βρίσκουν και πιο πολύ τα σύκα γιατί τους αρέσουν πολύ. Όταν τελειώσουν το φαγητό τους αρχίζουν να χορεύουν.

Όλοι οι χωρικοί, όταν πλησιάζει βράδυ, φοβούνται να ξεμυτίσουν από το σπίτι τους, προπάντων τα μικρά παιδιά, ως ότου έρθει η γιορτή των Φώτων, που ρίχνουν το σταυρό και οι καλικάντζαροι εξαφανίζονται. Τότε πάνε και ζούνε κάτω από τη γη. Και εμφανίζονται πάλι τα άλλα Χριστούγεννα. Σε πολλά χωριά ρίχνουνε αναμμένα κάρβουνα στα πηγάδια, για να μην μαγαρίσουν οι καλικάντζαροι.

Δεν μπορώ να σας εξηγήσω καλύτερα, τι είναι ένας Καλικάντζαρος. Νομίζω πως μόρεσα να σας δώσω να καταλάβετε περίπου τι είναι.

Σε άλλους είναι συμπαθητικοί και σε άλλους αντιπαθητικοί. Θα ήθελα πολύ να έβλεπα ένα Καλικάντζαρο, αλλά νομίζω πως δεν θα το κατορθώσω. Απλούστατα : γιατί δεν υπάρχουν....

Απλά είναι αστείοι...

Είναι πολλά έθιμα από την Ελλάδα και όλο τον κόσμο που αναφέρονται στις Γιορτές αυτές...

Καλό είναι να τα λέμε , να διαδίδονται από στόμα σε στόμα για να μην χαθούν....

Παραδοσιακά κάλαντα Ικαρίας

Για σένα κόρη όμορφη
ήρθαμε να τα πούμε,
και τα καλά Χριστούγεννα
για να σου ευχηθούμε.

Φέρτε μας κρασί να πιούμε
και του χρόνου να σας πούμε,
και του χρόνου να σας πούμε
φέρτε μας κρασί να πιούμε.

Αν έχεις κόρη όμορφη
βάλε τη στο τσιμπίδι,
και κρέμασε την αψηλά
να μην τη φαν οι ψύλλοι.

Φέρτε μας κρασί να πιούμε
και του χρόνου να σας πούμε,
και του χρόνου να σας πούμε

Είναι η παράδοση ...η Ιστορία μας...

φέρτε μας κρασί να πιούμε.

Σ' αυτό το σπίτι που 'ρθαμε
καράβια `ν' ασημένια,
του χρόνου σαν και σήμερα
να 'ναι μαλαματένια.

Φέρτε μας κρασί να πιούμε
και του χρόνου να σας πούμε,
και του χρόνου να σας πούμε
φέρτε μας κρασί να πιούμε.

Για σένα κόρη όμορφη
ήρθαμε να τα πούμε,
και τα καλά Χριστούγεννα
για να σου ευχηθούμε.

Αχ! Όχι πολλά... μην ζητήσεις πολλά... υπάρχει
ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ ΜΕ ΤΗΝ ΜΑΣΚΑ!!!

Θα πούμε τα κάλαντα;

Θα πάρω δώρα φέτος;

Ζήτα μόνο μια αγκαλιά, ένα χαμόγελο και δώσε
και εσύ σ' ένα παιδί που δεν έχει **ΤΙΠΟΤΕ** από
αυτά...

2022 χαμόγελα...